

Ministru kabineta un Latvijas Pašvaldību savienības
2010.gada domstarpību un vienošanās

PROTOKOLS

Rīgā

2009.gada 27.oktobrī

Saskaņā ar likuma "Par pašvaldībām" 86.pantu, likuma "Par pašvaldību budžetiem" 13.pantu un Ministru kabineta 2004.gada 6.jūlija noteikumiem Nr.585 "Kārtība, kādā Ministru kabinets saskaņo ar pašvaldībām jautājumus, kas skar pašvaldību intereses" Ministru kabinets un Latvijas Pašvaldību savienība vienojas:

I. Pašvaldību pamatbudžets

1.1. Nodokļu un nenodokļu ieņēmumi

Ministru kabineta viedoklis:

Noteikt kopējo iedzīvotāju ienākuma nodokļa prognozi* 2010.gadam **780,4 milj. latu apmērā.**

Ja iedzīvotāju ienākuma nodokļa prognozes sadalījums pašvaldību un valsts budžetā tiks noteikts attiecīgi 83% / 17%, tad ieņēmumi pašvaldību budžetos no iedzīvotāju ienākuma nodokļa 2010.gadā tiek prognozēti **647,7 milj. latu apmērā.** Ja šis sadalījums tiks noteikts 80%/20%, tad ieņēmumi pašvaldību budžetos no iedzīvotāju ienākuma nodokļa 2010.gadā tiek prognozēti **624,3 milj. latu.**

Pašvaldību pārējo nodokļu, nenodokļu ieņēmumu un ieņēmumu no maksas pakalpojumiem 2010.gadā prognozes:

nekustamā īpašuma nodoklis**	60,56 milj. latu
t.sk.:	
nekustamā īpašuma nodoklis par zemi	39,04 milj. latu
nekustamā īpašuma nodoklis par ēkām	21,52 milj. latu
Iekšējie nodokļi par pakalpojumiem un precēm	3,9 milj. latu
Kopā nodokļu ieņēmumi	64,46 milj. latu
Nenodokļu ieņēmumi pašvaldībās	25,8 milj. latu
Ieņēmumi no maksas pakalpojumiem	69,0 milj. latu
Kopā nodokļu, nenodokļu ieņēmumi un ieņēmumi no maksas pakalpojumiem (pie IIN sadalījuma 83%/17%)	806,96 milj. latu
Kopā nodokļu, nenodokļu ieņēmumi un ieņēmumi no maksas pakalpojumiem (pie IIN sadalījuma 80%/20%)	783,56 milj. latu

*iedzīvotāju ienākuma nodokļa prognoze aprēķināta ņemot vērā zemāk minēto nodokļa politikas izmaiņas.

** nekustamā īpašuma nodokļa prognoze ir noteikta pamatojoties uz pašvaldību iesniegto informāciju par nodokļa prognozi, kas aprēķināta ņemot vērā šobrīd normatīvajos aktos noteiktās normas- aktualizētās kadastrālās vērtības zemei un ražošanas ēkām 2010.gadam, nodokļa likme 1,0 procenti no nekustamā īpašuma kadastrālās vērtības, ņemti vērā noteiktie atvieglojumi ar iekasējamības koeficients 0.9.

Plānotās izmaiņas 2010.gadā, kas saistītas ar nodokļu politiku

Iedzīvotāju ienākuma nodoklis

Saskaņā ar Ministru kabineta 2009. gada 16. oktobra sēdē nolemtu 2010. gadā plānotas šādas izmaiņas, kas skar iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumus:

- paplašināt iedzīvotāju ienākuma nodokļa bāzi, iekļaujot tajā kapitāla ienākumus (saņemtās dividendes aplikt, sākot ar 2010.gadu) un piemērojot nodokļa likmi 10 procenti;
- aplikt ar iedzīvotāju ienākuma nodokli ienākumu no augoša meža atsavināšanas izciršanai un tajā iegūto kokmateriālu atsavināšanas, piemērojot nodokļa likmi 10 %;
- samazināt ar iedzīvotāju ienākuma nodokli neapliekamo summu no 4000 latiem līdz 2000 latiem gadā par ienākumiem no lauksaimnieciskās ražošanas un lauku tūrisma pakalpojumu sniegšanas, saglabājot neapliekamo summu 4000 lati gadā par ienākumiem no lauku tūrisma pakalpojumu sniegšanas;
- paaugstināt nodokļa likmi līdz 23 procentiem pašnodarbinātajiem (saimnieciskās darbības veicējiem);
- mainīt nodokļa stimulus uzkrājumiem (privātajos pensiju fondos, apdrošināšanas sabiedrībās un investīciju fondos)
- aplikt ar nodokli dāvinājumus, kas pārsniedz 1000 latus gadā, ja tie saņemti no personām, ar kurām dāvinājuma saņēmēju nesaista laulība vai radniecība līdz trešajai pakāpei;
- pagarināt pārmaksātā iedzīvotāju ienākuma nodokļa (par attaisnotajiem izdevumiem) atmaksas termiņu no 3 mēnešiem līdz 12 mēnešiem;
- iekļaut apliekamā ienākuma aprēķinā summas, kas izmaksātas kā valsts atbalsts lauksaimniecībai vai Eiropas Savienības atbalsts lauksaimniecībai un lauku attīstībai;
- samazināt darba devēja ar iedzīvotāju ienākuma nodokli neapliekamo dāvanu apmēru no minimālās mēnešalgas līdz 0 latu;
- paredzēt ar 2010.gada 1.janvāri samazināt atvieglojumu par apgādībā esošu personu līdz 25 latiem mēnesī (daudzbērnu ģimenēm 35 lati);
- paredzēt ar 2010.gada 1.janvāri samazināt nodokļa maksātāja neapliekamo minimumu līdz 25 latiem mēnesī;
- aplikt ar iedzīvotāju ienākuma nodokli gūto labumu no darba devējam (uzņēmumam) piederoša vieglā pasažieru automobiļa izmantošanas personīgajām vajadzībām;
- samazināt attaisnoto izdevumu par izglītības pakalpojumiem un ārstnieciskajiem pakalpojumiem normu līdz 150 latiem gadā

Nekustamā īpašuma nodoklis:

29,7 milj. latu

Nodokļa likmes paaugstināšana līdz 1,5% zemei un saimnieciskajā darbībā izmantojamām ēkām	13 milj. latu
Nodokļa likmes paaugstināšana līdz 3% neapstrādātai lauksaimniecības zemei	1,0 milj. latu
Minimālā nodokļa maksājuma noteikšana – 5 lati par katru objektu	1,0 milj. latu
Ar nodokli apliekamo objektu loka paplašināšana ar inženiertehniskajām būvēm	6,7 milj. latu
Ar nodokli apliekamo objektu loka paplašināšana ar dzīvojamām mājām	8,0 milj. latu

Latvijas Pašvaldību savienības viedoklis:

Ministru kabineta un Latvijas Pašvaldību savienības 2010.gada domstarpību un vienošanās protokols

Konceptuāli neatbalstām nodokļu politikas izmaiņu virzību, kas paredz lielākos papildus ieņēmumus valsts konsolidētajā budžetā gūt no sociāli mazaizsargātajiem iedzīvotājiem.

Lūdzam Finanšu ministrijai sniegt detalizētu informāciju par katra papildu pasākuma iedzīvotāju ienākuma nodokļa un nekustamā īpašuma nodokļa ieņēmumu palielināšanā fiskālo ietekmi un aprēķina pamatojumu. Uzskatām, ka fiskālais ieguvums no iedzīvotāju ienākuma nodokļa un nekustamā īpašuma nodokļa ieņēmumu palielināšanas ir pārvērtēts.

Ministru kabineta noteikumu projekts „Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas pieprasīšanas un izsniegšanas kārtība” paredz būtiskas izmaiņas kārtībā, kādā pašvaldības no VZD saņem nekustamā īpašuma nodokļa administrēšanai nepieciešamos datus. Pašvaldības tos varēs iegūt divos veidos: 1) veicot izmaiņas nodokļa administrēšanas programmatūrā, pašvaldības pašas apstrādā un sagatavo nodokļu maksātāju un ar nodokli apliekamo objektu pamat sarakstu un aktualizācijas sarakstu (nepieciešamos Kadastra informācijas sistēmas datus šim mērķim VZD izsniegs bez maksas) vai 2) nepieciešamos datus pēc pašvaldības pieprasījuma sagatavo VZD, taču tas ir maksas pakalpojums. Paredzēt finansējumu izmaiņām nekustamā īpašuma nodokļa administrēšanas programmatūrā no valsts budžeta 2010.gadam līdzekļiem.

Puses vienojas:

Lai nodrošinātu efektīvu un racionālu informācijas apmaiņu starp VZD un pašvaldībām, kā arī lai nodrošinātu nodokļa aprēķināšanu dzīvojamām mājām, Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijai izskatīt iespējas piesaistīt Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansējumu izmaiņu veikšanai pašvaldībās izmantotajās nekustamā īpašuma nodokļa administrēšanas datorprogrammās.

Lai pašvaldības varētu ieviest normu, ka ar nekustamā īpašuma nodokli apliek neapstrādātu lauksaimniecības zemi, noteikt, ka nepieciešamos pamatojuma dokumentus pašvaldībām iesniedz Lauku atbalsta dienests.

Ministru kabineta viedoklis:

Noteikt iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumu 2010.gadam sadalījumu starp pašvaldību budžetiem un valsts budžetu (80%/20%).

Finanšu ministrijai līdz nākamā mēneša 15. datumam izvērtēt faktisko iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumu izpildi par iepriekšējo mēnesi salīdzinājumā ar prognozēto (1/12 daļa no gada prognozes) un tādā gadījumā, ja tiek konstatēta iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumu neizpilde vairāk kā par 8 % (no gada sākuma), Finanšu ministrija sniedz Ministru kabinetam priekšlikumus par iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumu neizpildes kompensāciju no Finanšu ministrijas apakšprogrammas „Līdzekļi neparedzētajiem gadījumiem”. Gadījumā, ja pašvaldībām tiek izmaksāta kompensācija, bet turpmākajā periodā prognoze pārpildās Finanšu ministrijai ir tiesības no pārpildes ieturēt izmaksāto kompensāciju un atgriezt to valsts budžetam.

Latvijas Pašvaldību savienības viedoklis:

Latvijas Pašvaldību savienība ir gatava uzsākt sarunas par iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumu 2010.gadam pārdali starp pašvaldību budžetu un valsts budžetu, ja:

- starp Latvijas Pašvaldību savienību un Finanšu ministriju tiek panākta vienošanās par papildu pasākumu nodokļu ieņēmumu palielināšanā fiskālo ietekmi vai
- ar valsts budžeta vispārējiem ieņēmumiem tiek garantēta iedzīvotāju ienākuma nodokļa un nekustamā īpašuma nodokļa ieņēmumu prognožu izpilde katrai pašvaldībai.

1.2. Mērķdotācijas no valsts budžeta

Ministru kabineta viedoklis:

Izglītības pasākumiem no valsts budžeta **216,60 milj. latu** apmērā, ja darba devēja sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas ir noteiktas 24,09 % apmērā, t.sk.:

<i>Pašvaldību pamata un vispārējās vidējās izglītības iestāžu pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām</i>	145,93 milj. latu
<i>Interēšu izglītības programmu pedagogu daļējai darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām</i>	7,16 milj. latu
<i>Pašvaldību speciālās izglītības iestāžu pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām</i>	2,13 milj. latu
<i>Pašvaldību profesionālās izglītības iestāžu pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām</i>	0,50 milj. latu
<i>Pašvaldību speciālajām pirmsskolas iestādēm, internātskolām un sanatorijas tipa internātskolām, speciālajām internātskolām bērniem ar fiziskās un garīgās attīstības traucējumiem pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām</i>	24,25 milj. latu
<i>Pašvaldību speciālajām pirmsskolas iestādēm, internātskolām, sanatorijas tipa internātskolām un speciālajām internātskolām bērniem ar fiziskās un garīgās attīstības traucējumiem uzturēšanas izdevumiem</i>	24,31 milj. latu
<i>Pašvaldību izglītības iestādēs piecgadīgo un sešgadīgo bērnu apmācībā nodarbināto pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām (sociālās drošības tīkla stratēģijas pasākums)</i>	12, 32 milj. latu
Kopā	216,60 milj. latu

Pārējais finansējums pašvaldībām caur nozares ministrijām:

Kultūras ministrija:

Mērķdotācijas pašvaldību izglītības iestāžu profesionālās ievirzes mūzikas un mākslas izglītības programmu pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām	7,6 milj. latu
---	----------------

Kopā	7,6 milj. latu
-------------	-----------------------

Izglītības un zinātnes ministrija:

Līdzekļi mācību literatūras iegādei	0,2 milj. latu
Finansējums jaunatnes politikas valsts programmas īstenošanai un dažādu citu sadarbības projektu īstenošanai	0,1 milj. latu
Mērķdotācija pašvaldību izglītības iestāžu profesionālās ievirzes sporta izglītības programmu pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām	3,2 milj. latu
Dotācija brīvpusdienu nodrošināšanai 1.klases skolēniem	2,3 milj. latu
Pasaules Bankas aizdevuma Izglītības sistēmas attīstības projekta apakšprogrammai A "Izmaksu efektivitāte" atmaksa	0,085 milj. latu

Kopā: 5,88 milj. latu

Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrija:

Vienreizēja dotācija novadu pašvaldību infrastruktūras attīstībai	1,57 milj. latu
Plānošanas reģionu, rajonu un vietējo pašvaldību teritorijas plānojumu un to grozījumu izstrādei	0,08 milj. latu
Pašvaldību publiskajām bibliotēkām bezmaksas interneta un datoru izmantošanai	0,32 milj. latu

Kopā 1,97 milj. latu

Satiksmes ministrija:

Dotācija zaudējumu segšanai sabiedriskā transporta pakalpojumu sniedzējiem, tajā skaitā:	50,10 milj. latu
<i>mērķdotācijas uzturēšanas izdevumiem pašvaldībām:</i>	<i>14,92 milj. latu</i>
<i>subsīdijas un dotācijas pārvadātājiem reģionālajos starppilsētu nozīmes maršrutos</i>	<i>35,18 milj. latu</i>

Kopā 50,10 milj. latu

Vides ministrija:

Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta projektu finansējums pašvaldību komersantiem	17,3 milj. latu
Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta projektu finansējums pašvaldībām	21,3 milj. latu
Kohēzijas fonda projektu finansējums pašvaldību komersantiem	49,1 milj. latu
Kohēzijas fonda projektu finansējums pašvaldībām	16,3 milj. latu

Kopā 104,0 milj. latu

Zemkopības ministrija:

Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda pasākumu īstenošana	2,5 milj. latu
Eiropas Lauksaimniecības Fonda lauku attīstībai projektu un pasākumu īstenošana	14,8 milj. latu

Kopā **17,3 milj. latu**

Latvijas Pašvaldību savienības viedoklis:**Paredzēt sekojošu finansējumu caur nozaru ministrijām:****Izglītības un zinātnes ministrija:**

- Paredzēt 2010.gadā finansējumu **1,5 milj. latu apmērā** no valsts budžeta no darba atbrīvoto pedagogu pabalstiem

- Izglītības un zinātnes ministrijai līdz 2010.gada 1.martam izstrādāt programmu pedagogu darba samaksas konkurētspējas darba tirgū nodrošināšanai. Veicot grozījumus 2010.gada valsts budžetā, uzsākt šīs programmas īstenošanas pirmo etapu.

Satiksmes ministrija:

Samazinājums sabiedriskā transporta nozarē nav pieļaujams par vairāk kā 10%.

Finansējums vietējiem reģionālajiem maršrutiem nedrīkst būt mazāks kā 15,12 miljoni latu.

Nemot vērā esošo pieredzi, ka valdība brīvi nosaka pasažieru kategorijas, kurām pienākas braukšanas atvieglojumi, nenorādot finansējuma avotus, ierosinām Ministru kabineta noteikumu projekta „Sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanā radušos zaudējumu un izdevumu kompensēšanas un sabiedriskā transporta pakalpojuma tarifa noteikšanas kārtība”, kas tiks izskatīti tuvākajā valdības sēdē, 7.punktu izteikt šādā redakcijā: „Zaudējumus, kas saistīti ar to Ministru kabineta noteikto pasažieru kategoriju pārvadāšanu, kuriem ir tiesības izmantot sabiedrisko transportu ar braukšanas maksas atvieglojumiem, iekļauj kopējās izmaksās, nosakot kompensācijas apmēru saskaņā ar šo noteikumu 2.1. apakšpunktu, un tie tiek segti no valsts budžeta.”

2010.gada valsts budžeta likumprojektu paketē tiks pievienoti grozījumi Sabiedriskā transporta pakalpojumu likumā, kas Latvijas Pašvaldību savienībai nav nodoti saskaņošanai. Grozījumi paredz, ka valsts esošā finansējuma ietvaros tiks noteikts minimālais apjoms vietējiem maršrutiem un pašvaldības segs nepieciešamo starpību, kas ir absolūti nepieņemami, jo Sabiedriskā transporta pakalpojuma likuma 6.pants kopumā definē minimālo maršruta tīkla apjomu. Piedāvātie grozījumi dod iespējas valsts institūcijām manipulēt ar finanšu līdzekļiem. Likuma prasības nekādā veidā nedrīkst būt attiecinātas uz maršrutu tīklā iekļautajiem reisiem ārpus normālā (vispārpieņemtā) iestāžu un institūciju darba laika, kas izveidoti līdz šī likuma grozījumu spēkā stāšanās brīdim, jo tas ir pretrunā ar tiesiskās palāvības principiem.

Ministru kabineta 04.08.2009. noteikumi Nr.872 „Noteikumi par pasažieru kategorijām, kuras ir tiesīgas izmantot braukšanas maksas atvieglojumus maršrutu tīkla maršrutos” stājās spēkā ar šī gada 1.septembri. Līdz tam spēkā bija 2009.gada 30.jūnija Ministru kabineta noteikumi Nr.700., kas noteica, ka pilsētā bez maksas pārvietojas: (jūlijs, augusts): 1. un 2.grupas invalīdi, kā arī to pavadoņi un bērni invalīdi; pirmskolas vecuma bērni; bērni bāreņi; u.c. kategorijas. Rezultātā pilsētu pašvaldības nav saņēmušas

kompensāciju par šī gada jūlija, augusta mēnešiem par augstākminētajām pasažieru kategorijām – kopsummā 1,2 milj. latu.

Sabiedriskā transporta pakalpojumu likuma pārejas noteikumu 14.punkts paredz no 2010.gada 1.janvāra reģionālo vietējās nozīmes pārvadājumu organizēšanas funkciju nodot plānošanas reģioniem. Satiksmes ministrijas 2010.gada budžeta bāzes izdevumos dotācijai zaudējumu segšanai sabiedriskā transporta pakalpojumu sniedzējiem (mērķdotācijas uzturēšanas izdevumiem pašvaldībām) ir paredzēts finansējums vietējiem reģionālajiem maršrutiem – 12,28 milj. Ls. Latvijas Pašvaldību savienību ierosina pārdalīt šos līdzekļus no Satiksmes ministrijas budžeta uz RAPLM budžetu, t.sk., šīs dotācijas daļu 200 000 Ls novirzīt sabiedriskā transporta reģionālo vietējās nozīmes pārvadājumu organizēšanas funkcijas nodrošināšanai. Priekšlikumus finansējuma pārdalei no Satiksmes ministrijas budžeta uz RAPLM budžetu nepieciešams sagatavot vienlaicīgi ar citiem priekšlikumiem likumprojekta „Par valsts budžetu 2010.gadam” izskatīšanai Saeimā otrajā lasījumā.

Lai nodrošinātu pēc iespējas kvalitatīvāku sabiedriskā transporta funkcijas nodošanu no rajonu padomju izpildinstitūcijām plānošanas reģioniem, jānosaka, ka plānošanas reģioni šo pārņemšanas procesu uzsāk jau 2009.gada 1.decembrī, pieņemot darbā jaunus darbiniekus.

Likums „Par invalīdu sociālo un medicīnisko aizsardzību” šobrīd paredz smagas invaliditātes invalīdu tiesības braukt bez maksas ar visu veidu sabiedrisko transportu Latvijas teritorijā. 2009.gada 4.augustā tika pieņemti Ministru kabineta noteikumi Nr. 872 „Noteikumi par pasažieru kategorijām, kuras ir tiesīgas izmantot braukšanas maksas atvieglojumus maršrutu tīkla maršrutos”. Ar šiem noteikumiem ir noteikts personu loks, kam valsts ir apņēmusies nodrošināt sabiedriskā transporta pakalpojumus uz atvieglotiem nosacījumiem – pārvietoties sabiedriskajā transportā ar 100% atlaidi. Attiecībā uz 1. un 2.grupas invalīdiem, bērniem invalīdiem un personai, kas pavada 1.grupas invalīdu un bērnu invalīdu, braukšanas maksas atvieglojumi ir noteikti gan reģionālos starppilsētu, reģionālos vietējās nozīmes un pilsētas nozīmes maršrutos. Neskatoties uz to, ka valsts ir noteikusi par prioritāti pārvadāt invalīdus, piešķirot braukšanas maksas atvieglojumus, arī pilsētas nozīmes maršrutos, no valsts budžeta līdzekļiem netiek garantēts finansējums par šo kategoriju pārvadāšanu. Pēc ATD datiem, 2010.gadā šādu zaudējumu kompensēšanai nepieciešami aptuveni 4 965 239 lati, ko nepieciešams rast 2010.gada valsts budžetā.

Puses vienojas:

Lai nodrošinātu normatīvajos aktos noteikto atvieglojumu – 1. un 2.grupas invalīdu, bērnu invalīdu un personas, kas pavada 1.grupas invalīdu un bērnu invalīdu, piešķiršanu arī pilsētas nozīmes maršrutos, izskatīt iespēju daļu no Sociālās drošības tīkla stratēģijas pasākumā „Drošības tīkls” paredzētajiem līdzekļiem novirzīt dotācijām zaudējumu segšanai par iepriekš minēto pasažieru kategoriju pārvadāšanu pilsētas nozīmes maršrutos.

Nepieciešams no valsts budžeta 2010.gadam rast iespēju piešķirt mērķdotāciju **1,5 milj. latu apmērā** X Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku pasākumiem.

Pašvaldību lauku attīstības speciālisti jāiekļauj Valsts lauku tīkla darbībā un jāfinansē no Tehniskās palīdzības līdzekļiem.

II. Pašvaldību speciālais budžets

Ministru kabineta viedoklis:

Atbilstoši valsts budžeta Valsts autoceļu fonda programmai piešķiramo līdzekļu samazinājumam, plānot pašvaldību speciālo budžetu ieņēmumus no valsts budžeta Valsts autoceļu fonda programmas apakšprogrammas „Mērķdotācija pašvaldību autoceļiem (ielām)” 2010.gadam **20,37 milj. latu apmērā**.

Puses vienojas:

Prognozēt pašvaldību speciālo budžetu kopējos pārējos ieņēmumus 21,3 milj. latu apmērā*, t.sk.:	
ieņēmumi no dabas resursu nodokļa	2,0 milj. latu
ieņēmumi no ziedojumiem un dāvinājumiem	2,5 milj. latu
pašu ieņēmumi	4,2 milj. latu
pārējie ieņēmumi *	12,6 milj. latu
Kopā	21,3 milj. latu**

* summas var tikt precizētas

** neieskaitot saņemtos transferta pārskaitījumus no citām pašvaldībām

Latvijas Pašvaldību savienības viedoklis:

Atbilstoši likuma „Par valsts autoceļiem” 12.panta ceturtajai daļai valsts budžeta līdzekļus Valsts autoceļu programmai piešķir saskaņā ar valsts budžeta likumu kārtējam gadam. Valsts autoceļu fonda programmai piešķirtais finansējums kārtējā gadā nedrīkst būt mazāks par plānotajiem valsts budžeta ieņēmumiem no transportlīdzekļu ikgadējās nodevas un mazāks par 80% no plānotajiem valsts budžeta ieņēmumiem no akcīzes nodokļa par naftas produktiem, kā arī mazāks par iepriekšējā budžeta gadā piešķirto.

Atbilstoši Deklarācijai par Valda Dombrovska vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību jāatjauno Valsts autoceļu fonda programmai piešķirto līdzekļu sadalījums starp valsti un pašvaldībām attiecībā 70:30. Pašvaldību speciālā budžeta ieņēmumi no valsts budžeta Valsts autoceļu fonda programmas apakšprogrammas „Mērķdotācija pašvaldību autoceļiem (ielām)” 2010.gadā nevar būt mazāki kā 26,8 milj. latu, ja VAF ir 89,3 milj. latu.

Pilnībā tiek ignorēti Ministru kabineta 11.03.2008. noteikumu Nr. 173 „Valsts pamatbudžeta valsts autoceļu fonda programmai piešķirto līdzekļu izlietošanas kārtība” 8.sadaļas „Pilsētu tranzītielu līdzfinansēšanas kārtība” nosacījumi, jo 2010.gadam pilsētu tranzītielu uzturēšanai nav paredzēts finansējums nevienai pašvaldībai.

Kopš 2006.gada programma valsts 2.šķiras sakārtošanai novadu atbalstam netiek izstrādāta, katru gadu tiek pārskatītas pamatnostādnes un finansējums līdz 2008.gadam tika paredzēts no Valsts autoceļu fonda programmas. Vēršam uzmanību uz to, ka jau 2006. gadā izsludinātajās Pamatnostādnēs tika definēti mērķi – apturēt 2.šķiras autoceļu tīkla sabrukumu, paātrināt tā sakārtošanu atbilstoši tautsaimniecības un sociālajām interesēm, tādējādi veicinot novadu attīstību un iedzīvotāju dzīves līmeņa celšanos. Latvijas Pašvaldību savienība uzskata, ka līdz 2009.gada 1.decembrim ir jāizstrādā vismaz programma.

III. Pašvaldību finanšu izlīdzināšana**Ministru kabineta viedoklis:**

Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrija 2009.gadā izstrādāja likumprojektu „Grozījumi likumā „Par pašvaldību finanšu izlīdzināšanu”, lai pielāgotu esošo pašvaldību finanšu izlīdzināšanas kārtību situācijai pēc vietējo pašvaldību administratīvi teritoriālās reformas īstenošanas. Likumprojekts uzskatāms kā pagaidu risinājums periodam ne ilgākam par diviem gadiem (2010. un 2011.gads).

Likumprojektā „Grozījumi likumā „Par pašvaldību finanšu izlīdzināšanu”” :

1. saglabātas divas pašvaldību grupas – republikas pilsētu pašvaldību grupa, novadu pašvaldību grupa. Mainīts finanšu nepieciešamības sadalījumu starp grupām, paredzot, ka republikas pilsētu grupas daļa kopējā pašvaldību finanšu nepieciešamībā ir 47%, novadu grupas daļa – 53%;

2. katras pašvaldības finanšu nepieciešamības noteikšanai visām pašvaldībām izmanto četrus demogrāfiskos kritērijus, kas noteikti, balstoties uz 2007.gada pašvaldību budžetu datiem. Abām pašvaldību grupām noteikti vienādi kritēriju īpatsvari.
3. izslēgti divi subjektīvie kritēriji „bērnu skaits bērnunamos, kas ievietoti līdz 1998.gadam”, un „iemītnieku skaits pansionātos, kas ievietoti līdz 1998.gadam”. Šo iemītnieku finansēšanai noteikta speciāla mērķdotācija.

Paredzēt finansējumu no valsts budžeta:	
Pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fondam (dotācija)	7,15 milj. latu
Pašvaldībām par bērniem bērnunamos un iemītniekiem vecu ļaužu pansionātos un centros, kas ievietoti tajos līdz 1998.gada 1.janvārim	2,70 milj. latu
Kopā	9,85 milj. latu

Noteikt, ka pašvaldību finanšu izlīdzināšanas aprēķinā tiek izmantota nekustamā īpašuma nodokļa prognoze, ko pašvaldības ir aprēķinājušas ar šādiem nosacījumiem-aktualizētās kadastrālās vērtības zemei un ražošanas ēkām 2010.gadam, nodokļa likme 1,0 procenti, ierobežojums nodokļa maksājuma pieaugumam 25% pret iepriekšējo gadu, normatīvajos aktos noteiktie atvieglojumi un iekasējamības koeficients 0.9.

Latvijas Pašvaldību savienības viedoklis:

Paredzēt papildus valsts budžeta dotāciju pašvaldībām, kurām finansiālā situācija pašvaldību finanšu izlīdzināšanas sistēmas maiņas rezultātā pasliktināsies: ieņēmumi pēc izlīdzināšanas atbilstoši Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas sagatavotā likumprojekta „Par pašvaldību finanšu izlīdzināšanu” noteikumiem būs mazāki nekā pēc izlīdzināšanas atbilstoši šobrīd spēkā esošajam aprēķina algoritmam, sadalot rajoniem piekrietošo dotāciju pašvaldībām proporcionāli iedzīvotāju skaitam. Pēc Latvijas Pašvaldību savienības aprēķiniem, pie kopējās finanšu nepieciešamības daļījuma 47% (republikas pilsētas) / 53% (novadi) papildu nepieciešamās valsts budžeta dotācijas lielums ir 9,2 milj. latu. Ja tiek mainīts finanšu nepieciešamības daļījums starp republikas pilsētām un novadiem, tad attiecīgi mainās arī nepieciešamās kompensācijas apjoms.

IV. Pašvaldību aizņēmumi, galvojumi un ilgtermiņa saistības

Puses vienojas:

Paredzēt pašvaldību aizņēmumu kopējo palielinājumu **50 milj. latu** apmērā Eiropas Savienības un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu īstenošanai, tajā skaitā kapitālsabiedrību pamatkapitāla palielināšanai ar mērķi nodrošināt pašvaldības līdzfinansējumu Eiropas Savienības un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu īstenošanai, kā arī klimata pārmaiņu finanšu instrumenta līdzfinansēto projektu īstenošanai, un **1 milj. latu** apmērā pašvaldību finanšu stabilizācijas aizņēmumu nodrošināšanai tām pašvaldībām, kam tiek uzsākts finanšu stabilizācijas process atbilstoši likumam “Par pašvaldību finanšu stabilizēšanu un pašvaldību finansiālās darbības uzraudzību”.

Paredzēt pašvaldību aizņēmumu kopējo palielinājumu **10 milj. latu** apmērā tiem infrastruktūras projektiem, kuros pašvaldības faktiskais ieguldījums nav mazāks par 90 procentiem no kopējām izmaksām un nepieciešamā aizņēmuma apmērs nav lielāks par 10 procentiem no kopējām izmaksām līdz pilnīgai objekta nodošanai ekspluatācijā 2010.gadā, un pašvaldību internātskolu investīciju projektiem.

Paredzēt pašvaldību aizņēmumu kopējo palielinājumu **5 milj. latu** apmērā apkures sezonas nodrošināšanai, kurināmā iegādei.

Pašvaldību sniegto galvojumu kopējo palielinājumu paredzēt **40 milj. latu** apmērā par tām parādu saistībām, ko uzņemas kapitālsabiedrības Eiropas Savienības un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu īstenošanai, un par tām parādu saistībām, kuras uzņemas studējošais studiju kredīta un studējošo kredīta saņemšanai no kredītiestādes, kā arī apkures sezonas nodrošināšanai, kurināmā iegādei.

Lai neaizkavētu Eiropas Savienības līdzfinansēto projektu īstenošanu, atļaut finanšu ministram pašvaldībai piešķirt aizņēmumu vai sniegt galvojumu arī gadījumos, ja pašvaldības saistības (aizņēmumi, galvojumi, citas ilgtermiņa saistības) pārsniedz 20 procentus no pašvaldības saimnieciskā gada pamatbudžeta ieņēmumiem bez mērķdotācijām un iemaksām pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fondā, ar nosacījumu, ka pašvaldība būs spējīga pildīt savas saistības un veikt maksājumus, kuriem iestāties atmaksāšanas termiņš.

Pašvaldībām nav tiesību uzņemties ilgtermiņa saistības atbilstoši likuma "Par pašvaldību budžetiem" 22.pantam, izņemot attīstībai nozīmīgu infrastruktūras objektu īstenošanai Ministru kabineta noteiktajā kārtībā ar finanšu ministra atļauju, Eiropas Savienības un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu īstenošanai, kā arī publiskās un privātās partnerības projektu īstenošanai, ja saņemta Ministru kabineta atļauja iepirkuma līguma slēgšanai.

V. Sociālās drošības stratēģijas pasākumi

Puses vienojās:

2010.gada valsts budžetā paredzēt finansējumu 56,65 milj. latu apmērā šādiem Sociālās drošības tīkla stratēģijas pasākumiem:

Sociālās drošības tīkla stratēģijas pasākums	Paredzētais finansējums 2010.gadā
Garantētā minimālā ienākuma pabalsta nodrošināšana, nosakot 40 latu mēnesī pieaugušām personām un 45 latu mēnesī bērniem.	4,74 milj. latu (50%) valsts budžeta finansējums 4,74 milj. latu (50%) pašvaldību budžeta finansējums
Dzīvokļa pabalsta nodrošināšana trūcīgām personām/ mājsaimniecībām, atbilstoši to pieprasījumam un to ienākumu izvērtējumam.	13,98 milj. latu (100%) pašvaldību budžeta finansējums. Lai arī dzīvokļa pabalsta finansēšana ir jānodrošina no pašvaldību budžeta līdzekļiem, no kopējās nepieciešamās summas tiks rezervēti 20% (jeb 2,80 milj. latu) valsts budžetā gadījumiem, ja atsevišķas pašvaldības nevarētu samaksāt tām paredzētos dzīvokļa pabalsta maksājumus pilnā apmērā
Pirmsskolas izglītības piedāvājuma bērniem 5 un 6 gadu vecumā nodrošināšana.	12,94 milj. latu valsts budžeta finansējums
Skolēnu pārvadājumu nodrošināšana skolēnu nogādāšanai skolās no apdzīvotajām vietām, kur skolas ir slēgtas izglītības reformas rezultātā, kas paredz transporta izdevumu kompensāciju, kā arī autobusu iegādi papildus 110 Šveices instrumenta ietvaros	5,86 milj. latu (90%) valsts budžeta finansējums 0,65 milj. latu (10%) pašvaldību budžeta finansējums

iegādājamajiem autobusiem.	
Līdzekļi zaudējumu kompensēšanai sabiedriskā transporta pakalpojumu sniedzējiem par valsts noteiktajiem braukšanas maksas atvieglojumiem sabiedriskajā transportā.	6,10 milj. latu valsts budžeta finansējums
Kompensācijas mehānisma izveide trūcīgām personām noteiktās pacientu iemaksas segšanai.	1,59 milj. latu valsts budžeta finansējums
Zāļu kompensēšana trūcīgajiem pacientiem 100% apmērā, ja pacienta iegādāto zāļu līdzmaksājums kompensācijas sistēmā kalendārā gada laikā sasniedz 50 latu.	6,25 milj. latu valsts budžeta finansējums
Kompensācijas mehānisma izveide trūcīgo pacientu viesnīcas izdevumu segšanai (uzturēšanās „slimnīcu viesnīcās”). Izveidotās kompensācijas sistēmas ietvaros, pacientiem tiek kompensēta slimnīcā izveidoto viesnīcas tipa gultu apmaksā (pacientam paliekot pa nakti ārstniecības iestādē, netiek nodrošināta ārstniecības personu uzraudzība).	2,35 milj. latu valsts budžeta finansējums
Mājas aprūpes nodrošināšana trūcīgajiem pacientiem ar smagām slimībām. Mājas aprūpes dienests nodrošina hroniski slimo pacientu aprūpi un nav jābrauc neatliekamās medicīniskās palīdzības brigādei, kura izmaksā dārgāk. Mājas aprūpes attīstība nodrošinās pakalpojumu maksimāli tuvu pacientam, kā arī samazinās stacionēšanas gadījumus. Pasākums neprasa trūcīgo personu līdzmaksājumu.	11,97 milj. latu valsts budžeta finansējums
Stacionāro pakalpojumu koncentrēšana trūcīgajiem pacientiem ar garīgām slimībām, samazinot gultu skaitu, attīstot aprūpi dienas centros.	2,05 milj. latu valsts budžeta finansējums

Ministru kabineta viedoklis:

Sociālās drošības tīkla stratēģijā paredzēts, ka 20% no nepieciešamās summas dzīvokļa pabalsta izmaksai pašvaldībām tiks rezervēti valsts budžetā gadījumiem, ja atsevišķas pašvaldības nevarētu samaksāt paredzētos dzīvokļa pabalsta maksājumus pilnā apmērā. Ņemot vērā ierobežotos resursus dzīvokļa pabalsta maksājumiem (2,80 milj. latu) visām pašvaldībām izmaksāt 20% no nepieciešamās summas nav iespējams. Savukārt mehānisms kā izvērtēt tos gadījumus, kad pašvaldībai iestājas objektīvi iemesli, kas apliecina, ka pašvaldība nav spējīga samaksāt dzīvokļa pabalsta maksājumus pilnā apmērā ir sarežģīts un ir jānosaka izmērāmi kritēriji, lai nosacījumi būtu skaidri definēti un saprotami.

Nepieciešams Labklājības ministrijai sadarbībā ar Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministriju, Satiksmes ministriju un Latvijas Pašvaldību savienību izvērtēt vai paredzēto finansējumu dzīvokļa pabalsta izmaksai nav optimālāk novirzīt citiem sociāliem pasākumiem, piemēram, dotācijām zaudējumu segšanai pilsētas nozīmes maršrutos.

Latvijas Pašvaldību savienības viedoklis:

Garantētā minimālā ienākuma pabalsta nodrošināšana 50% apmērā no valsts budžeta un 50% no pašvaldību budžeta, neuzliekot papildu ierobežojumus valsts budžeta līdzfinansējuma saņemšanai.

Dzīvokļa pabalsta nodrošināšana 20% apmērā no valsts budžeta un 80% no pašvaldību budžeta, neuzliekot papildu ierobežojumus valsts budžeta līdzfinansējuma saņemšanai.

VI. ES struktūrfondu apguve**Puses vienojās:**

Finanšu ministrija sadarbībā ar atbildīgajām institūcijām un Latvijas Pašvaldību savienību izstrādās un iesniegs Ministru kabinetā konkrētus priekšlikumus rīcībai Saprāšanās memorandā ar starptautiskajiem aizdevējiem noteikto mērķu Eiropas Savienības fondu apguvē 2010.gadam sasniegšanas nodrošināšanai pašvaldībās, kas veicinātu ekonomikas attīstību un mazinātu sociālo spriedzi visā valstī, paredzot konkrētus Eiropas Savienības fondu līdzekļu izlietojuma rādītājus (t.sk. paredzētos projektu izdevumus, veiktos maksājumus finansējuma saņēmējiem, Eiropas Komisijā deklarētos izdevumus, saņemtos maksājumus (avansa, starpposma un gala) no Eiropas komisijas) katram ceturksnim, norādot iespējamās problēmas izvīzīto mērķu sasniegšanai un piedāvājot iespējamus risinājumus. Ministru kabinetā iesniedzamajam dokumentam tiks pievienota analīze par resursu pieejamību pašvaldībām. Rīcības priekšlikumos tiks ietverti konkrēti mērķi katrai aktivitātei un apakšaktivitātei vai tās kārtai, norādot veicamās darbības mērķu sasniegšanai un to termiņus 2010.gadā, kā arī naudas plūsmas mērķa prognoze 2010.gadam pa mēnešiem ar mērķi - minimizēt ES fondu apguves ietekmi uz valsts konsolidētā budžeta deficītu. Vadošā iestāde katru ceturksni sagatavos un iesniegs kvalitatīva rakstura izvērtējumu par Eiropas Savienības fondu apguves mērķu sasniegšanas progresu pašvaldībās, vienlaicīgi sagatavojot priekšlikumus Eiropas Savienības fondu apguves uzlabošanai un atvieglošanai.

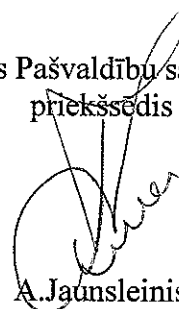
VII. Normatīvo aktu prasību izpilde un normatīvo aktu grozījumi**Puses vienojas:**

Atcelt visus normatīvos aktus, kuriem nav paredzēts mērķfinansējums no valsts budžeta un kuri rada konkrētus izdevumus pašvaldību budžetos.

Ministru prezidents

V.Dombrovskis

Latvijas Pašvaldību savienības
priekšsēdis

A.Jaunsleinis